

4. Mediatsiia. (2001) [Mediation]. *Yurydychna entsyklopediia: [u 6 t.]*. red. kol. Yu. S. Shemshuchenko (vidp. red.) [ta in.]. K. Ukrainska entsyklopediia im. M. P. Bazhana, T. 3 : K. M.. Retrieved from: <https://leksika.com.ua/13710425/legal/mediatsiya> [in Ukrainian].
5. Pro mediatsiiu (2020, may 19) [On mediation] Proiekt Zakonu Ukrainy № reiestratsii 3504. Retrieved from: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877 [in Ukrainian].
6. Pro zatverdzhennia Derzhavnoho standartu sotsialnoi posluhy poserednytstva (mediatsii) (2016, August 17). [On the statement of the State standard of social service of mediation (mediation)]. Nakaz Minsotspolityky Ukrainy № 892. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16/ed20160817#n23>. [in Ukrainian].
7. Pro zatverdzhennia Zmin do Derzhavnoho standartu sotsialnoi posluhy poserednytstva (mediatsii) (2017, August 7). [About the statement of Changes to the State standard of social service of mediation] Nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky № 1266. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1099-17#Text>. [in Ukrainian].
8. Kuzmenko O. V. (Eds.). (2018) Kurs administratyvnoho prava Ukrainy [Course of administrative law of Ukraine] pidruchnyk 3-tie vyd., dopov. Kyiv: Yurinkom Inter. [in Ukrainian].
9. Obolenskyi O. Yu., & Horbatiuk V. I. (2013) Administratyvni posluhy u sferi upravlinnia derzhavnymy finansamy. [Administrative services in the field of public finance management]. Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka. № 1. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Dutp_2013_1_18.pdf [in Ukrainian].
10. Tymoshchuk V. P. (2012) Administratyvni posluhy [Administrative services] posibnyk. Shveitsarsko-ukrainskyi proiekt «Pidtrymka Detsentralizatsii v Ukraini – DESPRO». Kyiv: TOV «Sofia-A». [in Ukrainian].
11. Zhmud V. Zaprovdzhennia protsedury mediatsii (prymyrennia) u zakonodavstvi Ukrainy. [Introduction of the mediation procedure in the legislation of Ukraine] Ofitsiyni veb-sait Ministerstva yustytysii Ukrainy. https://minjust.gov.ua/m/str_11347 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.10.2021

УДК 342.951 : 656.7.08(042.3)

DOI: 10.36550/2522-9230-2021-11-107-112

Кочерев Олександр Сергійович,

магістр права, аспірант 2-го року навчання
юридичного факультету

Державного університету інфраструктури та технологій
<https://orcid.org/0000-0002-2548-959X>

ГЕНЕЗА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ РІЧКОВОГО СУДНОПЛАВСТВА В УКРАЇНІ

В даній науковій статті розкрито генез становлення та розвитку діяльності органів управління у галузі річкового судноплавства в Україні. Названо суб'єктів державної влади, які здійснювали адміністрування у галузі річкового судноплавства в Україні. Автором названо систему органів, які в різні періоди становлення та розвитку морського та річкового транспорту здійснювали владно-управлінські функції.

У 1922 р. створено Управління річковим транспортом Дніпра. У цьому ж році на базі «Головрічфлоту» створена акціонерна судноплавна компанія «Укррічфлот». До складу Укррічфлот входять 5 річкових портів. АСК «Укррічфлот» має офіційний статус Національного перевізника України, сертифікацію за міжнародним стандартом якості ISO 9001 і Системі управління якістю і безпекою. Також Компанія є членом Братиславських Угод, активним учасником Конференції Директорів Дунайське пароплавство.

До сфери управління Укрморрічфлоту належали об'єднання, підприємства, установи й організації морського і річкового транспорту за переліком, що визначається Мінтрансом. Укрморрічфлот у своїй діяльності взаємодіяв з іншими центральними і місцевими органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, представницькими органами, а також з відповідними органами інших держав.

Державна реєстрація суден – це питання визначення правового статусу майна. У такий спосіб, відповідно до положень міжнародних нормативних актів, реєстрація судна має публічно-правовий характер і є юридичним фактом-дією, яка породжує правові наслідки.

На сьогодні єдиним органом виконавчої влади з питань забезпечення безпеки судноплавства на морських та річкових шляхах є Державна служба на морському та річковому транспорті. Основними завданнями Морської адміністрації є реалізація державної політики у сферах морського та річкового транспорту, торговельного мореплавства, судноплавства на внутрішніх водних шляхах, забезпечення навігаційно-гідрографічного мореплавства, а також забезпечення та здійснення державного нагляду (контролю) за безпекою на морському та річковому транспорті.

Ключові слова: органи управління, морський транспорт, річковий транспорт, державна політика, судноплавство, морське право.

Kocherev A. GENESIS OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF MANAGEMENT BODIES IN THE FIELD OF RIVER NAVIGATION IN UKRAINE

This scientific article reveals the genesis of the formation and development of government agencies in the field of river navigation in Ukraine. The subjects of state power who carried out administration in the field of river navigation in Ukraine are named. The author names the system of bodies which in different periods of formation and development of sea and river transport carried out power-management functions.

In 1922, the Dnieper River Transport Department was established. In the same year, a joint-stock shipping company Ukrrihflot was established on the basis of Golovrihflot. Ukrrihflot consists of 5 river ports. Ukrrihflot has the official status of the National Carrier of Ukraine, certification according to the international quality standard ISO 9001 and the Quality and Safety Management System. The Company is also a member of the Bratislava Agreements, an active participant in the Conference of Directors of the Danube Shipping Company.

Ukrrihflot's sphere of management included associations, enterprises, institutions and organizations of sea and river transport according to the list determined by the Ministry of Transport. In its activities, Ukrrihflot interacted with other central and local bodies of state executive power, local self-government bodies, representative bodies, as well as with relevant bodies of other states.

State registration of vessels is a matter of determining the legal status of property. Thus, in accordance with the provisions of international regulations, the registration of a vessel is of a public law nature and is a legal fact-action that gives rise to legal consequences.

Today, the only executive body for the safety of navigation on sea and river routes is the State Service for Maritime and River Transport. The main tasks of the Maritime Administration are the implementation of state policy in the areas of maritime and river transport, merchant shipping, inland waterway navigation, navigation and hydrographic navigation, as well as ensuring and exercising state supervision (control) over safety in maritime and river transport.

Key words: governing bodies, maritime transport, river transport, state policy, navigation, maritime law.

Постановка проблеми. Генеза становлення та розвитку діяльності органів управління у галузі річкового судноплавства в Україні має своє коріння далеко за часи, коли Україна отримала незалежність. Територія України завжди була перспективна з економічної точки зору, з огляду на наявність берегів Чорного моря. Втім, відсутність ефективного механізму управління не давало можливості розвивати повний потенціал в даному напрямку. Дослідимо систему та повноваження суб'єктів державної влади, які здійснювали адміністрування у галузі річкового судноплавства в Україні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі питання функціонування галузі річкового судноплавства України були предметом дослідження О. Щипцов, Л. Гаценко, М. Голубятников, О.Бахмуцан, О. Борисенко, Н. Омаїдзе, Д. Іваськевич, Г. Ульянова, Ю. Батан, М. Сиротко та ін.

Метою статті є дослідження генезису становлення та розвитку діяльності органів управління у галузі річкового судноплавства в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зачатки централізованого управління щодо річкового транспорту України пов'язують з 1835 р., з виникненням (у цьому році) першої пароплавної компанії на Дніпрі. Це було перше акціонерне пароплавне суспільство, якому колись належали два пароплава [1].

У 1922 р. створено Управління річковим транспортом Дніпра. У цьому ж році на базі «Головрічфлоту» створена акціонерна судноплавна компанія «Укррічфлот». АСК «Укррічфлот» являє собою велику приватну корпорацію, яка має близько 100 суден різних типів, включаючи баржі – буксирні склади, власні порти, що дозволяло Компанії виконувати річкові та морські вантажні перевезення різної складності. Водний транспорт компанії здійснює значну частину внутрішніх (каботажних) перевезень господарських вантажів, а також основну частину експортно-імпортних перевезень.

До складу Компанії також входить суднобудівно-судноремонтне підприємство, що забезпечує технічне обслуговування суден, зерновий елеватор, який надає послуги з приймання та відвантаження, накопичення і зберігання зернових, олійних і технічних культур. До складу Укррічфлот входять 5 річкових портів. Є думка, що це не зовсім так, адже порти входять до складу навіть державного підприємства не можуть. Це склалося через те, що в законодавстві нема визначення «річковий порт».

Головне завдання АСК «Укррічфлот» – це розвиток річкової транспортної інфраструктури України, з метою надання широкого спектру послуг в галузі річкових і морських вантажних перевезень, портової та стивідорної діяльності.

АСК «Укррічфлот» має офіційний статус Національного перевізника України, сертифікацію за міжнародним стандартом якості ISO 9001 і Системі управління якістю і безпекою. Також Компанія є членом Братиславських Угод, активним учасником Конференції Директорів Дунайське пароплавство.

Особливу увагу треба приділити Укрморрічфлоту. Постановою Кабінету Міністрів від 29 лютого 1996 р. № 260 «Питання Державного департаменту морського і річкового транспорту» (втратила чинність згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 2000 року № 584) [2] затверджено Положення про Державний департамент морського і річкового транспорту України (Укрморрічфлот). Згідно цього Положення, Укрморрічфлот був органом державної виконавчої влади, підвідомчим Мінтрансу.

До сфери управління Укрморрічфлоту належали об'єднання, підприємства, установи й організації морського і річкового транспорту за переліком, що визначається Мінтрансом. У постанові також зазначалось, що Укрморрічфлот у своїй діяльності керується Конституцією України, Конституційним Договором між Верховною Радою України та Президентом України, законами України, постановами

Верховної Ради України, указами та розпорядженнями Президента України, декретами, постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, цим Положенням, а також наказами Мінтрансу.

Основними завданнями Укрморрічфлоту на той час були: – організація злагодженої роботи підприємств, що належать до сфери його управління, з метою задоволення потреб населення і суспільного виробництва у морських і річкових перевезеннях; – вжиття заходів для ефективного використання рухомого складу морського і річкового транспорту, його поновлення, ремонту, забезпечення матеріально-технічними та паливно-енергетичними ресурсами; – забезпечення безпеки функціонування морського і річкового транспорту та надійності його роботи [2].

Укрморрічфлот, відповідно до покладених на нього завдань, мав сприяти формуванню ринку транспортних і транспортно-експедиційних послуг, утворенню нових організаційних структур на морському і річковому транспорті, забезпечувати державну підтримку підприємств з метою задоволення потреб населення й суспільного виробництва у зазначених послугах; сприяти створенню рівних умов для розвитку господарської діяльності підприємств усіх форм власності; здійснювати відповідно до законодавства впровадження антимонопольних заходів.

Укрморрічфлот мав розробляти концепцію та визначати напрями розвитку морського і річкового транспорту з урахуванням потреб населення та суспільного виробництва у морських і річкових перевезеннях, розвитку інших видів транспорту; вживати заходів для забезпечення діяльності аварійно-рятувальної служби морського і річкового транспорту; організовувати роботу технічних засобів морських систем зв'язку і забезпечувати їх взаємодію з системами зв'язку інших галузей; здійснювати державний нагляд за виконанням у морських торговельних і річкових портах, територіальних водах України законодавства і правил мореплавства, а також міжнародних договорів України щодо мореплавства всіма морськими і річковими суднами незалежно від форм власності, галузевої та національної належності; організовувати проведення службових розслідувань аварій та катастроф на морському і річковому транспорті, вести облік цих аварій і аварійних подій, зокрема за результатами сюрвейних обстежень суден, приладів і вантажів; організовувати ведення державної реєстрації та обліку морських і річкових суден під прапором України; забезпечувати проведення сертифікації, класифікації та технічного нагляду за проектуванням, будівництвом і експлуатацією транспортних засобів і технологічного устаткування; здійснювати контроль за навігаційно-гідрографічним забезпеченням судноплавства в територіальних водах та на внутрішніх водних шляхах України; організовувати розроблення нормативних документів з питань безпеки судноплавства, морських і річкових перевезень пасажирів і вантажів, технологічного збереження вантажів (включаючи небезпечні), правил технічної експлуатації морських і річкових суден, портів комплексів і устаткування судноремонтних заводів, акваторій та підхідних каналів, навігаційних об'єктів та інших споруд і устаткування, здійснювати контроль за їх виконанням; організовувати виконання галузевих наукових і проектних програм, проектно-конструкторських розробок, сприяти впровадженню досягнень науки і техніки, нових технологій та передового досвіду тощо [2].

Укрморрічфлот мав право: 1) утворювати в установленому порядку централізовані фонди, включаючи резервний, стабілізаційний, валютний, відповідно до законодавства; 2) одержувати в установленому законодавством порядку від центральних і місцевих органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування інформацію, документи і матеріали, а від Мінстату та підприємств морського і річкового транспорту – безоплатно дані, необхідні для виконання завдань і функцій Укрморрічфлоту.

Укрморрічфлот у своїй діяльності взаємодіяв з іншими центральними і місцевими органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, представницькими органами, а також з відповідними органами інших держав.

У взаємовідносинах із міжнародними морськими організаціями Укрморрічфлот за дорученням Мінтрансу виконував функції Морської адміністрації України. Утримання апарату Укрморрічфлоту здійснювалося за рахунок коштів Державного бюджету України. Укрморрічфлот був юридичною особою, мав самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням.

Виконання завдань, покладених на Укрморрічфлот, вкрай важливе. Наприклад, завдання організувати ведення державної реєстрації та обліку морських і річкових суден під прапором України. Але на сьогодні цю функцію виконують інші державні установи [2].

Згідно зі ст. 15 КТМ України, яка має назву «поняття судна», торговельне судно означає самохідну чи несамохідну плавучу споруду, що використовується: 1) для перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, для рибного чи іншого морського промислу, розвідки і добування корисних копалин, рятування людей і суден, що зазнають лиха на морі, буксирування інших суден та плавучих об'єктів, здійснення гідротехнічних робіт чи піднімання майна, що затонуло в морі; 2) для несення спеціальної державної служби (охорона промислів, санітарна і карантинна служби, захист моря від забруднення тощо); 3) для наукових, навчальних і культурних цілей; 4) для спорту; 5) для інших цілей» [3].

Само по собі морське судно є майном – фізичної особи, юридичної особи або держави.

Без офіційної реєстрації в будь-якій країні судно являє собою лише плавучий об'єкт, майно, правовий статус якого визначається місцем його знаходження. І тільки з моменту офіційної реєстрації та отримання

права на плавання під прапором будь-якої країни плавучий об'єкт стає транспортним засобом, судном, що має право на плавання у відкритому морі [4].

Державна реєстрація суден – це питання визначення правового статусу майна. У такий спосіб, відповідно до положень міжнародних нормативних актів, реєстрація судна має публічно-правовий характер і є юридичним фактом-дією, яка породжує правові наслідки.

Реєстрація судна в Україні полягає у внесенні відомостей про нього до Державного суднового реєстру України, або Суднової книги України, та отримання цим судном свідоцтва про право плавання під Державним прапором України [5].

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 1069 від 26 вересня 1997 року відповідальність за повноту і точність реєстраційних даних про судно, а також за наслідки, які можуть виникнути через неподання або подання недостовірних відомостей про судно, несе власник судна або особа, яка використовує судно на інших законних підставах (судновласник, фрахтувальник) [5].

Державну реєстрацію суден в Україні здійснюють: капітани морських портів (для морських суден), Морська адміністрація (для річкових суден та суден, що не підлягають нагляду класифікаційним товариством) [5].

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 р. № 227 була утворена Державна адміністрація морського і річкового транспорту, орган виконавчої влади на морському та річковому транспорті, що діє у системі Мінтрансзв'язку, на базі Державного департаменту морського і річкового транспорту, який зі створенням Державної адміністрації, ліквідувався. Натомість Державна адміністрація морського і річкового транспорту була ліквідована відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 року № 346 «Про ліквідацію урядових органів», в зв'язку з утворенням відповідно до Указу Президента України від 09.12.2010 р. № 1085/2011 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» Державної служби морського і річкового транспорту України.

Указом Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади», на який посилаються розробники Постанови КМУ від 28 березня 2011 р. № 346, передбачено утворення Міністерства інфраструктури України та Державної служби морського та річкового транспорту України, реорганізувавши Міністерство транспорту та зв'язку України [6].

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. № 346 «Про ліквідацію урядових органів» [6] вказувалось, що на виконання пункту 4 статті 7 Указу Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» Кабінетом Міністрів України було ліквідовано низку урядових органів, зокрема і Державну адміністрацію морського і річкового транспорту. Указом Президента України від 08.04.2011 р. № 447/2011 затверджується Положення про Державну інспекцію України з безпеки на морському та річковому транспорті. Відповідно до цього положення, Державна інспекція України з безпеки на морському та річковому транспорті (Укрморрічінспекція) є центральним органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої влади та забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті.

Значна увага в межах адміністративно-публічного управління водним транспортом приділяється питанням безпеки на морському та річковому транспорті. Ці питання надзвичайно важливі для водного транспорту, так як конкурентоздатність українського морського і річкового транспорту, як одна з складових його економічної ефективності, без належного рівня безпеки неможлива.

А.О.Собакарєв зазначає, що система забезпечення безпеки судноплавства, одним з основних завдань якої є організація державного контролю (нагляду) за дотриманням національного та міжнародного законодавства щодо безпеки судноплавства, складає основу функціонування галузі морського і річкового транспорту України. Вчений вважає, що основною метою контролю є спостереження за виконанням управлінських рішень та своєчасне виявлення відхилень від вимог безпеки судноплавства для оперативного вжиття ефективних заходів для їх усунення. Контроль здійснюється також і для перевірки виконавчої дисципліни на всіх рівнях системи управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті [7].

На сьогодні єдиним органом виконавчої влади з питань забезпечення безпеки судноплавства на морських та річкових шляхах є Державна служба на морському та річковому транспорті. Основними завданнями Морської адміністрації є реалізація державної політики у сферах морського та річкового транспорту, торговельного мореплавства, судноплавства на внутрішніх водних шляхах, забезпечення навігаційно-гідрографічного мореплавства, а також забезпечення та здійснення державного нагляду (контролю) за безпекою на морському та річковому транспорті. Морська адміністрація є єдиним центральним органом виконавчої влади, діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра інфраструктури.

3-поміж функцій нового центрального органу виконавчої влади – забезпечення підготовки пропозицій Міністерства Інфраструктури щодо укладення, припинення або призупинення дії, денонсацію і приєднання до міжнародних договорів України з питань морського і річкового транспорту; укладення міжнародних договорів міжвідомчого характеру; розробка стратегії забезпечення виконання зобов'язань держави прапора, держави порту і прибережної держави за міжнародними договорами у сфері торгового мореплавства, і виконувати функції, що випливають з цих зобов'язань; підготовка пропозицій щодо

забезпечення інтеграції національної системи морського і річкового транспорту в європейську і світову транспортні системи. Крім того, адміністрація буде здійснювати контроль за забезпеченням безпеки перевезення вантажів, пасажирів і багажу, станом морських шляхів, проведенням аварійно-рятувальних робіт на морському і річковому транспорті, функціонуванням систем радіонавігації та спостереження морської рухомої служби, відповідністю системи охорони портових засобів, діяльністю капітанів морських портів і т. п. [8].

Згідно з Положенням Про Державну службу морського та річкового транспорту, новий орган, відповідно до завдань, виконує такі функції: – підготовка пропозицій Міністерству Інфраструктури України щодо укладення, припинення чи зупинення дії, денонсацію і приєднання до міжнародних договорів України з питань морського і річкового транспорту; – укладає міжнародні договори міжвідомчого характеру; – розробляє стратегію забезпечення виконання зобов'язань держави прапора, держави порту і прибережної держави за міжнародними договорами у сфері торговельного мореплавства і виконує функції, що впливають з цих зобов'язань; – готує пропозиції щодо забезпечення інтеграції національної системи морського і річкового транспорту в європейську та світову транспортні системи і в установленому порядку забезпечувати інтеграцію; – здійснює контроль за виконанням міжнародних договорів України з безпеки судноплавства та запобігання забруднення навколишнього середовища.

Крім того, Морська адміністрація здійснює функції які пов'язані із забезпеченням безпеки на морському та річковому транспорті, зокрема, це: – контроль за забезпеченням безпеки перевезення вантажів, пасажирів та багажу на морських і річкових судах; за станом морських шляхів, функціонуванням служб регулювання руху суден та лоцманського проведення; – проведення аварійно-рятувальних робіт на морському і річковому транспорті, в акваторії морських портів, функціонуванням систем радіонавігації та спостереження морської рухомої служби; – проведення перевірок відповідності системи охорони портових засобів; – координація в межах своїх повноважень діяльності капітанів морських портів; – здійснення контролю за укладенням договорів обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів морським та річковим транспортом; – проведення розслідування і аналіз причин аварійних морських подій і транспортних подій на внутрішніх водних шляхах України; – послуги з ліцензування господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів, небезпечних відходів морським і річковим транспортом [9].

Разом зі створенням Державної служби на морському та річковому транспорті, були внесені відповідні зміни в законодавство та в функції окремих державних служб.

Загалом водний транспортний комплекс є багатофункціональною структурою, що задовольняє потреби національної економіки у транспортному забезпеченні. Морські та річкові порти є складовою частиною транспортної і виробничої інфраструктури держави. Від ефективності функціонування портів, рівня їх технологічного та технічного оснащення, відповідності системи управління та розвитку інфраструктури сучасним міжнародним вимогам залежить конкурентоспроможність вітчизняного транспортного комплексу на світовому ринку [10].

Наразі на сайті Міністерства інфраструктури України, основними завданнями в галузі річкового транспорту визначено: – створення нової організаційно-правової та економічної моделі управління внутрішнім водним транспортом; – розвиток конкуренції на ринку річкових перевезень, створить передумови для утворення нових суб'єктів господарювання різних форм власності, що здійснюватимуть вантажні та пасажирські перевезення; – підвищення конкурентоспроможності внутрішнього водного транспорту на внутрішньому і зовнішньому ринку транспортних послуг; – підвищення інвестиційної привабливості галузі; – створення передумов для модернізації та будівництва річкового флоту, а також оновлення і модернізації технічного та спеціального флоту; – задоволення потреб національної економіки і населення у перевезеннях; – підвищення рівня провізної спроможності внутрішнього водного транспорту шляхом збільшення навігаційного періоду, застосування криголамів, створення безпечних умов для цілодобового руху суден; – підтримку гарантованих габаритів судових ходів на всій протяжності транзитних водних шляхів; – удосконалення системи навігаційного забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах та оперативного технологічного зв'язку; – забезпечення сталого функціонування річкової інформаційної системи та її функціонування у взаємодії із системою моніторингу надводної обстановки; – підвищення рівня використання транзитного потенціалу держави; – прискорення інтеграції вітчизняного річкового транспорту в європейську транспортну систему; – підвищення рівня безпеки перевезень, експлуатаційної надійності судноплавних гідротехнічних споруд (шлюзів), проведення їх планово-попереджувальних ремонтів; – зменшення технологічного навантаження на інфраструктуру залізничного та автомобільного транспорту за рахунок переорієнтації частини вантажопотоків на внутрішній водний транспорт; – скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище [10].

Висновки. Отже, генеза становлення та розвитку діяльності органів управління у галузі річкового судноплавства в Україні має довгу історію. Система органів публічного адміністрування в досліджуваній сфері набула централізованого керованого характеру. Діяльність Міністерства інфраструктури України та Державної служби на морському та річковому транспорті дає можливість стверджувати про оптимізацію функцій управління, формування єдиної централізованої державної політики у галузі річкового судноплавства в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Річковий транспорт України: вийдемо на воду чи сядемо на міліну? URL: https://zn.ua/ukr/promyshliennost/richkoviy-transport-ukrayini-viydemo-na-vodu-chi-syademo-na-milinu_.html
2. Питання Державного департаменту морського і річкового транспорту. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 р. N 260. <https://ips.ligazakon.net/document/KP960260?an=29>
3. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23 травня 1995 року № 176/95-ВР. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>
4. Горчаков С. Правовые аспекты регистрации судов. URL: pravo.ua/article.php?id=10007062 .
5. Про затвердження Порядку ведення Державного суднового реєстру України і Суднової книги України: затв. Постановою Кабінетом Міністрів України від 26 вересня 1997 року № 1069. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP971069.html .
6. Про ліквідацію урядових органів: затв. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. № 346. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/346-2011-%D0%BF>
7. Собакарь А. О. Забезпечення безпеки судноплавства на морському та річковому транспорті засобами державного контролю. *Часопис Академії адвокатури України*. 2011. № 3 (12). С. 24-30.
8. Ключева Є. М. Вдосконалення адміністративно-правового забезпечення ресурсного потенціалу водного транспорту України (теоретико-методологічні засади): дис. ... докт. юрид. наук.. 12.00.07. МАУП. К., 2018. 465 с.
9. Положення про Державну службу морського та річкового транспорту України: затв. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2017 р. № 1095. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1095-2017-%D0%BF#Text>
10. Розвиток річкового транспорту у контексті реалізації євроінтеграційних планів України. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1763/>

REFERENCES:

1. Richkovyi transport Ukrainy: vyidemo na vodu chy siademo na milynu? [River transport of Ukraine: will we go out on the water or will we run aground] Retrieved from: https://zn.ua/ukr/promyshliennost/richkoviy-transport-ukrayini-viydemo-na-vodu-chi-syademo-na-milinu_.html [in Ukrainian].
2. Pytannia Derzhavnoho departamentu morskoho i richkovoho transportu (1996). [Issues of the State Department of Maritime and River Transport] Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 liutoho 1996 r. N 260. Retrieved from: <https://ips.ligazakon.net/document/KP960260?an=29> [in Ukrainian].
3. Kodeks torhovelnogo moreplavstva Ukrainy. (1995) [Code of Merchant Shipping of Ukraine]. Zakon Ukrainy vid 23 travnia 1995 roku № 176/95-VR. Ofitsiinyi veb-portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
4. Horchakov S. Pravovye aspekty rehystratsyy sudov [Legal aspects of court registration] Retrieved from: <https://pravo.ua/articles/pravovye-aspekty-registracii-sudov/> [in Ukrainian].
5. Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Derzhavnoho sudnovoho reiestru Ukrainy i Sudnovoii knyhy Ukrainy. (1997). [On approval of the Procedure for maintaining the State Ship Register of Ukraine and the Ship Book of Ukraine]. zatv. Postanovoioiu Kabinetom Ministriv Ukrainy vid 26 veresnia 1997 roku № 1069 Retrieved from: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP971069.html [in Ukrainian].
6. Pro likvidatsiiu uriadovykh orhaniv (2011) [Pro likvidatsiiu uriadovykh orhaniv] Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 bereznia 2011 r. № 346 Retrived from: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/346-2011-%D0%BF> [in Ukrainian].
7. Sobakar A. O (2011) Zabezpechennia bezpeky sudnoplavstva na morskomu ta richkovomu transporti zasobamy derzhavnoho kontroliu [Ensuring the safety of navigation on sea and river transport by state control] Chasopys Akademii advokatury Ukrainy. 2011. № 3 (12). 24-30. [in Ukrainian].
8. Kliuieva Ye. M. (2018) Vdoskonalennia administratyvno-pravovoho zabezpechennia resursnoho potentsialu vodnoho transportu Ukrainy (teoretyko-metodolohichni zasady). [Improving the administrative and legal support of the resource potential of water transport of Ukraine (theoretical and methodological principles)] Dys. ... dokt. yuryd. nauk zi spets. 12.00.07. MAUP. K. 2018. [in Ukrainian].
9. Polozhennia pro Derzhavnu sluzhbu morskoho ta richkovoho transportu Ukrainy (2017) [Regulations on the State Maritime and River Transport Service of Ukraine] zatv. Postanova Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 6 veresnia 2017 r. № 1095. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1095-2017-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
10. Rozvytok richkovoho transportu u konteksti realizatsii yevrointehratsiinykh planiv Ukrainy [Development of river transport in the context of implementation of Ukraine's European integration plans]. Analitychna zapyska. Retrieved from: <http://www.niss.gov.ua/articles/1763/> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.10.2021